

**OPETUSMINISTERIÖN JA TAIDETEOLLISEN KORKEAKOULUN VÄLINEN
TULOSSOPIMUS KAUDELLE 2004 - 2006 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2005**

TAVOITTEET

VAIKUTTAVUUS JA LAADUNHALLINTA

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaa yliopistolaki ja Valtioneuvoston 4.12.2003 hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma.

Yliopisto on muotoilun, audiovisuaalisen viestinnän, taidekasvatuksen ja taiteen kansainvälinen yliopisto.

Yliopisto vahvistaa strategiatyötään oman profiloitumisensa tukena.

Yliopistojen tavoitteena on toiminnallaan vaikuttaa siihen, että suomalaisen yhteiskunnan kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen hyvinvointi lisääntyy. Yliopistot ottavat kaikessa toiminnassaan huomioon kestävän kehityksen periaatteen. Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea kansainvälinen taso ja laatu. Yliopistot jatkavat kokonaisvaltaisen laatutyön ja sen menetelmien kehittämistä. Arviointien tuloksia hyödynnetään osana yliopistojen toiminnan laadun kehittämistä.

Yliopistot vahvistavat tutkimuksen ja opetuksen perusedellytyksiä kehittämällä niitä tukevia kirjasto- ja tietopalvelujaan sekä tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuuriaan. Yliopistot kehittävät virtuaaliopetuksen tarjontaa osana muuta opetuksen kehittämistä.

Tutkimus ja tutkijankoulutus

Yliopistoissa harjoitettavassa tieteellisessä tutkimuksessa painotetaan korkealaatuista, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja eettisesti kestävästä tutkimusta.

Yliopistot vahvistavat ammattimaisen tutkijanuran edellytyksiä. Tutkijakouluja kehitetään tärkeimpänä väylänä tohtorintutkintoon, joka on tieteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2006 tutkijakoulujen opiskelijoista 10 prosenttia on ulkomaalaisia.

Yliopiston keskimääräinen tohtorin tutkintotavoite kaudella 2004 - 2006 on 8 tutkintoa vuodessa.

Peruskoulutus

Opiskelijavalintojen kehittämiseksi laaditaan yhteistyössä yliopistojen kanssa toimenpideohjelma opiskelijavalinnan kehittämisstrategioiden, opiskelijavalintojen yhteistyötä koskevan selvityksen ja opiskelijavalintojen arvioinnin pohjalta. Toimenpideohjelman ja kehittämistoimien avulla nopeutetaan opintoihin sijoittumista, vähennetään valintayksiköiden määrää sekä kevennetään yleisesti valintamenettelyjä valtakunnallisesti ja kunkin yliopiston tasolla.

Tavoitteeksi asetetaan, että tulossopimuskaudella 2004-2006 loppuun mennessä samana vuonna toisen asteen koulutuksen päättäneiden osuus yliopiston uusista opiskelijoista kasvaa.

Yliopistot ottavat käyttöön kaikilla aloilla opiskelijoiden kanssa laadittavan henkilökohtaisen opintosuunnitelman vuoteen 2006 mennessä. Yliopistot valmistelevat ja toteuttavat kaksiportaisen tutkintorakenteen toimeenpanon ja opintojen mitoituksen uudistuksen opetusministeriön työryhmän muistiossa esitettyjen (OPM:n muistioita 39:2002) linjausten mukaisesti, niin että uuteen rakenteeseen voidaan siirtyä joustavasti syyslukukaudesta 2005-2006 lähtien.

Yliopistot ottavat koulutustarjonnan suuntaamisessa huomioon erityisesti kansallisen terveystieteiden projektin, opettajankoulutuksen ja tietoteollisuusalojen muuttuneet tarpeet. Koulutustarjonnan suuntaamisessa tulee hyödyntää rakenteellisen kehittämisen mahdollisuuksia.

Yliopiston uusien opiskelijoiden tavoite kaudella 2004 - 2006 on 300 opiskelijaa vuodessa.

Keskimääräinen ylempien korkeakoulututkintojen tavoite vuosina 2004 - 2006 on 165 tutkintoa vuodessa, joista 35 aineenopettajakoulutuksessa.

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä ja verkostoitumista siten, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä ja aloitteellisia toimijoita ja arvostettuja yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä opetustarjontaa vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetuksen ja opetusmenetelmien laatuun. Yliopistot rekrytoivat ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjauksessa otetaan ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurien opetusta tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopiston ylempää korkeakoulututkintoa suorittavista opiskelee ulkomailla vuosittain yli 3 kk jakson 65 opiskelijaa.

Yliopisto lisää ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrää siten, että vuonna 2006 yliopistossa opiskelee 90 tutkintoa suorittavaa ulkomaalaista.

Yhteiskunnalliset tehtävät

Yliopistot vahvistavat alueiden elinvoimaisuutta verkostoitumalla alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Uusia yliopistoyksiköitä ei enää perusteta, vaan alueelliset yliopistokeskukset ja muut yliopistojen alue-toiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi, niin että niillä on edellytykset saavuttaa toiminnassaan korkea laatu ja vaikuttavuus. Ammattikorkeakoulujen kanssa tehdään yhteistyötä valmistuneiden yhteisten strategioiden linjausten mukaisesti.

Yliopistot kehittävät yhteyksiään elinkeinoelämään tehostamalla liiketoimintaosaamistaan, innovaatiopalvelujaan sekä tutkimustulosten kaupallista hyödyntämistä. Yliopistojen mahdollisuuksia tukea yrittäjyyttä vahvistetaan. Alueellisessa toiminnassa suositaan yhteisrahoitteista toimintamallia.

Yliopistot tukevat aikuiskoulutuksellaan työllisyyttä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Aikuisten mahdollisuuksia suorittaa yliopistotutkinto edistetään käyttämällä hyödyksi maisteriohjelmia ja avoimen yliopisto-opetuksen tarjontaa (alempi korkeakoulututkinto).

Yliopiston avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 150 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina paranee ja henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys lisääntyvät. Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Yliopistojen henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstötilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

Yliopisto sitoutuu valtion uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon siitä tehtävän sopimuksen mukaisesti.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuuttaan ja rakenteita siten, että perusvoimavaroja voidaan uudelleen kohdentaa opetuksen ja tutkimuksen edellytysten parantamiseen ja painoalojen vahvistamiseen. Rakenteellisessa kehittämisessä otetaan huomioon korkeakoulujen rakenteiden kehittämistä koskevan selvityksen ja suoritettujen arviointien tulokset.

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoitus pohjaa suoran budjettirahoituksen lisäksi hankkimallaan täydentävällä rahoituksella. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita. Tavoitteena on myös täydentävään rahoitukseen liittyvien menettelytapojen, hallinnon ja seurannan korkea taso osana yliopiston laatu järjestelmää.

Yliopiston varsinaista budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään 20 prosenttia yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2005 on 2 700 000 € ja kannattavuustavoite 27 000 € (1 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 2 700 000 €. Lahjoitusten arvioitu määrä on 300 000 € ja sponsoritulojen 100 000 €.

Yliopisto tehostaa tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee.

Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät erityisesti humanistisella, matemaattis-luonnontieteellisellä ja teknistieteellisellä koulutus alalla.

Tavoiteajassa suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen osuus kasvaa.

Kokopäiväopiskelijoiden osuus ylempää ja alempaa korkeakoulututkintoa suorittavista kasvaa.

VOIMAVARAT VUONNA 2005

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2004 - 2006 tavoitteiden saavuttamiseksi hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2005 yliopiston toimintamomentille (momentti 29.10.21) esitetään

	vuosi 2003	vuosi 2004	vuosi 2005
Perusrahoitus	17 550 000 €	23 401 000 €	23 656 000 €
Valtakunnallisten tehtävien rahoitus	3 439 000 €		
Valtakunnallisten ohjelmien rahoitus	1 308 000 €	1 210 000 €	1 366 000 €
Hankerahoitus	930 000 €	635 000 €	785 000 €
Tuloksellisuusraha	267 000 €	649 000 €	628 000 €
Yhteensä	23 494 000 €	25 895 000 €	26 435 000 €
Edellisiltä vuosilta siirtyneet	1 827 000 €	1 424 000 €	
LTA:t	359 000 €		

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy

- 85 000 € avoimen yliopisto-opetuksen järjestämiseen
- 158 000 € tutkijakoulujen palkkausmenoihin
- 5 203 000 € muuhun yhteiskunnalliseen palvelutehtävään osoitettavaa rahoitusta yliopiston muun toimintameno- ja omavastuun kattaessa tehtävien vaatiman muun rahoituksen.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 68 000 € 30.11.2002 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

Elokuvataiteen toimintarahoihin säilytetään vähintään elokuva- ja televisiokoulutuksen työryhmän esittämän linjauksen mukaisella tasolla (vuonna 2003 vähintään 2 102 000 €)

Valtakunnallinen rahoitus

Yhteensä 1 366 000 € valtakunnallisiin ohjelmiin seuraavasti:

Tietoteollisuusohjelma 100 000 €, tietoteollisuusalojen tutkimus- ja koulutusedellytysten vahvistaminen

Opettajien koulutus 676 000 € (vuonna 2006 746 000 €) liitteen mukaisesti.

Opiskeluprosessien kehittäminen 200 000 €, Walmiiksi Wiidessä Wuodessa -hanke (2005-2006)

Virtuaaliyliopisto

- 330 000 € yliopiston priorisoimiin virtuaaliopetushankkeisiin ja niihin liittyvään henkilöstökoulutukseen sekä valtakunnalliseen virtuaaliyliopistotoimintaan

Korkeakoulujen alueellisen kehittämisen ohjelma 60 000 €, taidealan korkeakoulupedagogiikan kehittämishanke (2005-2006)

Hankkeet

- 320 000 € oppimisympäristöjen kehittäminen
- 200 000 € elokuva- ja televisiokoulutuksen kehittäminen (150 000 € vuonna 2006)
- 80 000 € taideyliopistojen laatuhanke (vuonna 2006 40 000 €)

- 35 000 € visuaalisen journalismin kehittäminen yhteistyössä TaY:n, JY:n ja HY/ SSKH:n kanssa (2004-2006)
- 150 000 € muotoilun tutkimuksen ja koulutuksen kehittäminen (2005-2006)

Tuloksellisuus

Yliopiston toimintamomentille esitetään tuloksellisuuden perusteella määräytyvää rahoitusta yhteensä 628 000 € koulutuksen laatuyksikön, taiteellisen toiminnan huippuyksikön, aikuiskoulutuksen laatuyliopiston, Suomen Akatemian rahoituksen, muun ulkopuolisen tutkimusrahoituksen ja kansainvälistymisen perusteella.

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille syksyn aikana kirjallisen palautteen mm. raportoinnin laadusta, toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämistarpeista strategisilla painopistealueilla.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Arvo Jäppinen
Ylijohtaja

Yrjö Sotamaa
Rehtori

Markku Mattila
Johtaja

Pekka Saarela
Hallintojohtaja

Liitteet

Liite 1. Perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus kaudella 2004 - 2006

Liite 2. Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

**Perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus 1000 euroa/vuosi
(ei sis. avointa yliopisto-opetusta)**

TAIDETEOLLINEN KORKEAKOULU

Perusrahoitukseen sisältyvät yhteiskunnalliset palvelutehtävät

Lume 4 300

Tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittäminen sekä taiteellisen toiminnan ja alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen 903

sisältää

- Länsi-Suomen muotoilukeskuksen (MUOVA)
- metropolialueen vahvistamisen ja
- taiteellisen toiminnan

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto

LIITE 2

Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

Taideteollisen korkeakoulun aineenopettajakoulutuksen tavoitteena on vähintään 35 kuvataideopettajan valmistuminen vuosittain.

Taideteollinen korkeakoulu toteuttaa erillisrahoituksella vuosina 2004-2006 opettajankoulutuksen laajenusohjelmaa seuraavasti:

Hanke	2004 (1000 euroa)	2005	2006
Kuvataideopettajien pätevyyskoulutus (60)	290	550	550
Kuvataideopettajien pätevyyskoulutus (laajenusohjelmaan 2001-2003 kuuluvan koulutuksen loppuun saattaminen)	260		
Visuaalisen alan taideopettajan pedagogiset opinnot yhteistyössä HY:n kanssa (20) Hanke esitetään aloitettavaksi 2005.		120	190
Svenskspråkiga pedagogiska studier (12, i samarbete med ÅA/PF)	6	6	6
Yhteensä	556	676	746